

EBAZPENA

A.1

1. galdera:

Senatari askok uste zuten Katilinak aberriaren kontra konspiratu zuela; beraz, Zizeron kontsulak Erromatik egotzi zuen. Haren gaizkideak kartzelan estrangulatu zituzten; baina Katilina bera Antoniok hil zuen, beste kontsulak.

2. galdera:

multi senatores: *credebant* aditzaren subjektua

credebant: aditz nagusia

Catilinam ... coniuravisse: mendeko perpausa, infinitibozko konpletiboa, osagarri zuzenaren funtzioan.

Catilinam: *coniuravisse* infinitiboaren subjektua

contra patriam: osagarri zirkunstantziala

coniuravisse: mendeko perpausaren aditza (infinitiboa)

3. galdera:

coniuravisse: perfektuko infinitibo aktiboa, *coniuro*, *-are -avi*, *-atum* aditzarena

carcere: ablatibo singularra, *carcer*, *-eris* hitzarena

A.2

1. galdera:

Greziarrek, Troia indarrez hartu ezin zutenez gero, zaldi erraldoi bat egin zuten zurez, soldatu armatuz bete zuten eta kostaldean utzi zuten. Troiarrek pentsatu zuten greziarrak beren aberriara itzuli zirela, eta zaldia hiri barnera eraman zuten.

2. galdera:

Troiani: *arbitrati sunt* aditzaren subjektua

arbitrati sunt: aditz nagusia

Graecos ... redivisse: mendeko perpausa, infinitibozko konpletiboa, osagarri zuzenaren funtzioan.

Graecos: *redivisse* infinitiboaren subjektua

in patriam suam: osagarri zirkunstantziala

redivisse: mendeko perpausaren aditza (infinitiboa)

3. galdera:

reliquerunt: 3. pertsona plurala, indikatiboko lehenaldi perfektu aktiboa, *relinquo*, *-ere*, *-liqui*, *-lictum* aditzarena

equum: *equus*, *-i* hitzaren akusatibo singularra

B.1

1.galdera

a: *oculum*: begia etab., oculista etab.; *clamare*: llamar etab., clamor etab.

b: *clavem*: llave etab., clave etab.; *laborare*: labrar etab., laboral etab.

c: *reginam*: erregina; *tempora*: denbora.

d: *angelum*: aingeru; *rotam*: errota.

ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

A Multzoa

1. galdera: Latinezko testua gaztelaniara edo euskarara itzultzea, hiztegia erabiliz.

- Gehienez, 5 puntu.
- Hauek balioetsiko dira: latinezko testuaren edukia ulertzea, kontzeptuak xede-hizkuntzara itzultzeko gaitasuna eta itzulpenak erakusten duen latin gramatikaren ezagutza.

2. galdera: Proposatutako esaldiaren analisi sintaktikoa.

- Gehienez, 1 puntu.
- Analizatu behar da esaldi osoaren egitura sintaktikoa; hau da, identifikatu behar dira perpausa osatzen duten sintagmak eta mendeko esaldiak (horrelakorik balego), ez nahitaez sintagma barruko osagaiak.

3. galdera: Adierazitako hitzen analisi morfologikoa.

- Gehienez, 1 puntu.
- Kasuaren arabera, izen-jokoaren (generoa, numeroa eta kasua) edo aditz-jokoaren (pertsona, numeroa, denbora, modua eta boza) bereizgarriak zehaztu behar dira, betiere kontuan izanda hitzak testuinguru horretan duen balioari dagokiola galdera (adib.: zer da «hoc» aurrean dugun testuan, eta ez zer izan daitekeen «hoc» testuingurua kontuan hartu gabe).

B Multzoa

1. galdera: Lexikoari buruzko galdera. Latinarekin erlazionatuta dauden gaztelaniaren zein euskararen hitzak.

- Gehienez, 1 puntu.
- Gaztelaniaren kasuan hau eskatzen da: ematea, enuntziatuan aipatzen diren bi latin-hitzetako bakoitzerako, gutxienez adibide bat ondare lexikoari dagokiona eta beste bat kultismoa dena.
- Euskararen kasuan hau eskatzen da: ematea, enuntziatuan aipatzen diren bi latin-hitzetako bakoitzerako, gutxienez adibide bat.
- Gehieneko puntuazioa lortzeko baldintza izan gabe, bilakaera fonetikoari buruzko azalpena balioetsiko da.

2. galdera: Aukeratutako esamoldearen esanahia azaltzea eta hura erabilita 20-50 hitzeko testu bat sortzea.

- Gehienez, 1 puntu.
- Hauek balioetsiko dira: batetik, aukeratutako lokuzioaren eta jarri zaion testuinguruaren arteko egokitzapena, hala nola testuaren beraren zuzentasuna eta kohesioa; bestetik, erabilitako lokuzioaren esanahiari buruzko azalpena.

3. galdera:

— **a aukera:** *Miles gloriosus*-etik ateratako pasartea.

- Gehienez, 1 puntu.
- Balioetsiko da: obra irakurri izanaren frogak azaltzea; iruzkinaren zuzentasuna eta kohesioa.

— **b aukera:** Latindar literaturaren historiari buruzko galdera.

- Gehienez, 1 puntu.
- Ikasleak galderan enuntziatzen den kontzeptua definitu behar du, eta kontzeptu horren barruan sartzen diren egile eta obra garrantzitsuenak aipatu.

OHARRA: Latin-hiztegi batzuek gramatika-gehigarri bat izaten dute (deklinabideen eta adizkien taulekin etab.). **Zilegi** izango da aipatutako gehigarria erabiltzea, dela hiztegiaren orrialdeetan dagoela, dela liburuxka solte gisa dagoela. Bestalde, nahi duenak **bi hiztegi** erabil ditzake batera: bat latina-gaztelania eta beste bat latina-euskara.